

Odredbama člana 197. i čl. 198. Zakona o radu je data mogućnost pravnim licima da kao POSLODAVCI mogu da angažuje člana omladinske zadruge za obavljanje Privremenih i povremenih poslova ,odnosno U OBAVEZI SU DA ZAKLJUČE **pojedinačni ugovor** sa članom zadruge (zadrugarom), koji nije stariji od 30 godina i koji je predhodno prijavljen u Omladinsku zadrugu (Knjigu zadrugara).

Zadruga je u tu svrhu pripremila „**tipski pojedinačni ugovor** o PP poslovima za članove omladinske zadruge i stavila ga na raspolaganje Poslodavcima, koji koriste ovakvu uslugu.

[*>>>primer POJEDINACNG UGOVORA O PP Poslovima<<< sa članom zadruge \(zadrugarom\).*](#)

Iako je ovakav pojedinačni ugovor zakonska obaveza poslodavca , često se desava u praksi da Poslodavac zanemari ovu obavezu (ili smatraju da je to obaveza zadruge), pa tako mogu nastati problemi kod inspekcijuskog nadzora.

Takodje Poslodavac i Zadruga se mogu opredeliti da pre upućivanja zadrugara na rad poslodavac zaključiti Pojedinačni ugovor o PP poslovima ili da zadruga izda **UPUT ZA RAD** (nalog), koji mora da sadrži sve elemente ugovora (obaveze, prava i uslove rada) koje je poslodavac dužan da obezbedi zadrugaru .

Vazno je da ovaj dokument mora da se potpiše pre stupanja zadrugara na rad kod Poslodavca , i da se taj dokument uvek nalazi u radnom okruženju poslodavca.

Najcesce postoji potreba da POSLODAVAC I ZADRUGA zaključe „**GENERALNI UGOVOR O POSLOVNOJ SARADNJI**“ , kojim se preciziraju svi odnosi i protokol o saradnji izmedju dva pravna lica i time izbegne eventualna neodgovornost bilo koje strane.

[*>>> Primer tipskog GENERALNOG UGOVORA O POSLOVNOJ SARADNJI <<<*](#)

Obaveze Poslodavca, gde zadrugar radi;

- da zaključiti pojedinačni ugovor o privremenim poslovima sa zadrugarom,
- da evidentira radni učinak radnika na (obrascu uputa) ili obracunskom listu i da uplati ugovorenu cenu rada zadruzi,koja je isplatilac zarade,
- da rukovodi pricesom rada i vrši neposredni nadzor nad radnicima u svom radnom okruženju,
- da obezbedi opremu , sredstva za rad i mere zaštite na radu u skladu sa Zakonom,
- da postuje minimalne osnovice zarade na koje se placaju soc.doprinosi ,
- da postuje rokove za overu i zaključenje uputa za rad ili rokove prijema posla ,

Prema Zakonu o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS", br. 101/2005), poslodavac u cijem radnom okruženju se radovi izvode, je po zakonu obavezan da proceni, propise i preduzima sve mere i radnje radi zaštite života i zdravlja zaposlenih.

U slučaju povrede na radu , poslodavac-rukovodilac popunjava povrednu listu , (izvestaj o povredi) i istu dostavlja zadruzi , koja je obveznik uplate socijalnih doprinosa iz zarade zadrugara.

Sredstva ostvarena radom zadrugara, Poslodavac uplaćuje zadruzi u bruto iznosu, a koji iznos čine :

- 1) neto zarada- naknada za rad zadrugara,
- 2) sredstva za zajednicke troškove poslovanja zadruge (clanski doprinos) , neki to zovu „provizija“.
- 3) i sredstva za plaćanje poreza, socijalnih doprinosa (javnih prihoda Države) .

Obaveze Zadruga koja upućuje zadrugara na rad je :

- da vrši selekciju i regrutovanje kandidata po zahtevu korisnika usluge-narucioca,
- da oglašava potrebe za kadrovima, vrši razgovor sa kandidatima i testiranje ,po potrebi...
- da vodi knjigu zadrugara, kontroliše pristupanje I registraciju clanova zadruge ,
- da je cuva dokumentaciju o radu u skladu sa Zakonom,
- da izdaje radne naloge (uput za rad), sastavlja racune za usluge zadrugara , (izlazne fakture),
- da vrši isplatu naknade za rad zadrugaru ,
- da vrši obracun i placanje , obaveza Drzavi (poreze I doprinose iz zrade)
- da podnosi pojedinačne poreske prijave, prijave na obavezno soc.osiguranje,
- da vodi PDV evidenciju ,
- da vodi radne evidencije , izdaje potvrde ,
- da predstavlja i zastupa zadrugare u sporovima u skladu sa Zadruznim pravilima,
- da kreira poslovnu ponudu, jedinstveni nastup prema poslodavcima korisnicima usluga ,
- i da vodi knjigovodstvene evidencije i racunovodstvo o svom radu.

Prava zadrugara za vreme rada:

- pravo na ugovorenu naknadu za rad I dr. troskove u vezi sa radom,
- pravo na zastitu na radu I uslove za bezbedan i zdrav rad,
- pravo na obavezno socijalno osiguranje i za slučaj povrede na radu ili prof. oboljelja.
- pravo na zdravstvenu zastitu po osnovu uplacenih doprinosa ,odnosno penzijski staz za lica koja nisu na skolovanju ili su starija od 26 godina i koja se prijavljuju na obavezno soc.osiguranje za period proveden na radu .

-Obavljanje poslova preko omladinske zadruge [je rad van radnog odnosa](#), pa se time prava zadrugara ne mogu u svemu poistovetiti sa svim pravima radnika zaposlenih u radnom odnosu.

Pregled obustava za dve kategorije osiguranika :

PARAMETRI- za STUDENTE				PARAMETRI - OSIGURANICI sa radnim stazom			
(iz zarade)	vrsta obust.	(poslodavac placa)		(iz zarade)	vrsta obust.	(poslodavac placa)	
0	dopr. PIO	4	%	14	dopr. PIO	10	%
0	dopr.zdravstvo	2	%	5,15	dopr.zdravstvo	5,15	%
0	dopr. nezapos.	0	%	0,75	dopr. nezapos.	0	%
9,6	Porez	0	(20-20%)-40%=9,6	10	Porez	0	%
0	provizija=	8		0	provizija=	6,8	
	PDV na proviz	1,6	(20% od proviz,preracun		PDV na proviz	1,36	(20% od proviz,preracun
9,6	= ZBIR =	15,6		29,9	= ZBIR =	23,31	

socijalno osiguranje za učenike i studente ako su na školovanju do 26 god. starosti.

Lica koja obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinske ili studentske zadruge imaju pravo na osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalnog oboljelja, odnosno prava za slučaj invalidnosti i telesnog oštećenja prouzrokovanog povredom na radu ili profesionalnom bolešću (član 4. stav 1. tačka 2) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i (član 8. stav 1. tačka 11) Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Ukoliko dođe do povrede ili invalidnosti, ova lica mogu ostvariti prava koja pripadaju osiguraniku po osnovu preostale radne sposobnosti, a po osnovu telesnog oštećenja pravo na novčanu naknadu.

Osnovicu doprinosa za PIO ,čini ugovorena naknada a stope doprinosa : od 4% za PIO i 2% za zdravstveno osiguranje.(...ovo važi za studente i lica na školovanju do 26 god.starosti)

Porez na dohodak građana za učenike i studente

- porez na druge prihode po stopi od 20%
- osnovica za obračun poreza je bruto prihod umanjen za normirane troškove (20%)
- poreski kredit se umanjuje za 40%.

...preračunata stopa $(20-20\%)-40\%= 9,6\%$

Nezaposleni osiguranici-Lica koja nisu na školovanju , ili su starija od 26godina

- Stope doprinosa iznose ukupno :PIO 26% ; zdravstvo 10.3% i nezaposlenost 0,75%
- za vreme provedeno na radu, ostvaruje se pravo na penzijski staz, jer se plaćaju puni doprinosi.
- Porez na dohodak građana po stopi od 10% na bruto osnovicu zarade (vidi u tabeli iznad)

Obračun PDV

- Da li omladinska zadruga ima obavezu obračunavanja PDV po nekom osnovu?
Omladinska zadruga ako je registrovana kao PDV obveznik od 1.01.2005. godine ,treba da obračunava i plaća PDV na članski doprinos (proviziju zadruge) .
- Zadruga naplaćuje celokupan bruto iznos fakture za usluge zadrugara , ali u poresku osnovicu za PDV, u skladu sa članom 17. stav 3. tačka 2. zakona , **ne ulazi** : neto zarada zadrugara i obaveze za plaćene poreze i doprinose u ime i za račun zadrugara a u korist javnih prihoda Države.

[\(misljenje ministarstva , tumacenje utvrdjivanja osnovice za PDV\)..>>](#)